

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Anderson, Anders, Skuttunge socken, Uppsala 1954.

Björklinge Bälinge, Kulturhistorisk bebyggelseinventering, Upplandsmuseet, Uppsala 1987.

Bonnier, Ann Catherine, *Kyrkorna berättar, Upplands kyrkor 1250-1350*, Uppsala 1987.

Kilström, Bengt Ingmar, *Skuttunge kyrka, Upplands kyrkor 115*, Uppsala 1991.

Uppland, landskapets kyrkor, Forskningsprojektet sockenkyrkorna, Stockholm 2004.

Upplandsmuseet, handlingar i topografiska arkivet.

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1300	Skuttunge kyrka uppförs troligen omkring år 1300 som en salkyrka med sakristia i norr. Sakristian är enligt Bonnier den äldsta delen av kyrkan.	Anderson s 74, Bonnier s 283
1400-talet	Det ursprungliga trätunnvalvet utbyts mot nya tegelvalv i form av stjärnvalv som vilar på pilastrar. Kort därefter försågs kyrkan med invändiga kalkmålningar.	Kilström s 6
Slutet av 1400-talet	Ett vapenhus uppförs i söder	Kilström s 6
1591	Det medeltida korskaranket byts ut mot ett nytt korskränk. En orgelreovering omnämns, vilket tyder på att kyrkan hade en medeltida orgel.	Kilström s 8
1642	Östra gavelfönstret upptogs.	Anderson s 79
1655	Byggdes och förfärdigades bänkarna i kyrkan.	Anderson s 79
1673	En orgelläktare byggs mot norra väggen.	Anderson s 75
1735	En ny predikstol införskaffas.	Kilström s 9
1736	Orgel och läktare rivs. Fönstret mittemot södra kyrkodörren upphöggs.	Anderson s 79
1745	Takryttaren avlägsnades eftersom den tryckte för hårt på takkonstruktionen.	Anderson s 74
1756	En ny klockstapel uppförs som ersätter en äldre.	Anderson s 79
1761	Kyrkan förses med ny takresning	Kilström s 6
1763	De medeltida korstolarna avlägsnades och placerades i vapenhuset. Fönstren förstörades och kalkmålningarna överkalkades. Två nya fönster upptogs mot norr. Mariaskåpet som stått på predikstolens nuvarande plats avlägsnades. Det gamla tegelgolvet revs upp och användes vid murandet av nya fönsteröppningar. Plankgolv lades i bänkkvarteren.	Kilström s 8 Anderson s 75 ff
1765	Korfönstret förstörades och altaret byggdes om. Altarskåpet flyttades till norra väggen ovanför ingången till sakristian.	Kilström s 9
1776	Den nya altarprydnaden färdigställdes. Den har pilastrar som omramar fönstret och bär upp en sol med det hebreiska gudsnamnet.	Kilström s 10
1788	Hela bänkinredningen rivs ut och ersätts med en ny bänkinredning. Den nuvarande läktaren i väster byggdes. De sista bevarade målningarna överkalkas nu. Ny öländsk kalksten lades på golvet i kor och mittgång.	Kilström s 10

1789	Den nya inredningen målades och förgylldes.	Kilström s 10
1790	En ny orgel tillverkad av orgelbyggare Jonas Ekegren tillkommer.	Kilström s 10
1801-03	Tornet byggs i väster. Det ritades av direktören och slussbyggmästaren Gabriel Norenus. Byggmästare var Erik Sjöström från Torsåker. I samband med tornbygget revs vapenhuset och den nya sydportalen tillkom.	Kilström s 6
1809	Sockenmagasinet inreds i tornet.	Kilström s 6
1822	Altare och altarupsats ommålas och förgylls om.	Kilström s 10
1823	Predikstolen förnyas med tak, nytt kors däröver, nya sol och nya lister och ornament.	Kilström s 10
1833	Tornuret uppsattes av Krång Matts Andersson från Dalarna.	Kilström s 6
1861-62	Ny invändig renovering. Murarna jämnades enligt Kilström. Hela inredningen ommålades.	Kilström s 10
1870	En gurney-ugn installeras för uppvärmning av kyrkan.	Anderson s 81.
1902	Ett förslag till invändig renovering förelåg som omfattade bl.a. ny dekormålning i valven. Överintendentensämbetet förespråkade i stället framtagande av de medeltida målningarna. Ingetdera genomfördes.	Kilström s 10
1906	En ny bänkinredning tillkom. Den gamla bänkinredningen återanvändes som bröstpanel längs väggarna. Nya fönster med järnbågar insattes. Gravstenar avlägsnades från koret och två av dem sattes upp i vapenhuset. Ett nytt schackmönstrat golv av keramiska plattor, s. k. tiles, lades i koret. Altarskåpet placerades i tornet.	Kilström s 10 f UM
1916	Efter påstötning från Nathan Söderblom, ärkebiskop och prebendekyrkoherde i Bälinge, konserverades altarskåpet och återfick sin plats i koret över sakristiedörren.	Kilström s 11.
1924	Likvagnsbod uppförs efter ritningar av Sven Brandel	UM
1950	Det medeltida krucifixet förses med ett nytt träkors.	UM
1951	Ny elektrisk värmeanläggning installeras.	UM
1955-56	Ett förslag till renovering av kyrkan upprättas av arkitekten Arne Philip. Riksantikvarieämbetet ställer sig negativt till förslaget att ta fram medeltida målningar eftersom de vid undersökning av konserverator Sven Dalén befunnits vara så fragmentariskt bevarade. Vidare ställer sig ämbetet negativt till förslaget att placera det medeltida altarskåpet på altaret. I stället vill ämbetet renodla kyrkans välbevarade 1700-talskaraktär. Altarskåpet hamnade ändå på altaret efter att ha konserverats av konservator Sven Carlsson, Gimo. Man bedömde att det annars skulle kunna ta skada av värmeradiator på korväggen där skåpet tidigare hängt. Golvbeläggningsen i koret byttes ut mot kalksten. Putsen å väggar och valv lagades och hål efter det gamla kaminröret murades igen. Ny orgel införskaffades. Orgelfasaden från 1700-talet bevarades.	UM Kilström s 12
1975	Riksantikvarieämbetet lämnar tillstånd till installerande av toalett i tornets bottenvåning.	UM

1978	Riksantikvarieämbetet ger tillstånd till en kororgel.	UM
1987	Utvändig renovering omfattande tjärning av spåntak, ommålning av plåt och fönster, nya socklar, rengöring av puts, lagning av puts med kalkbruk samt avfärgning av puts med kalkfärg. I samband med detta påträffades och återställdes blinderingarna på östgaveln och sakristians gavel. Invändigt utfördes isolering av valven. Målnings- och konserveringsarbeten utfördes enligt program upprättat av konservator Alf Hedman. Väggar och valv rengjordes och vitkalkades. Den tidigare rosa väggfärgen frångicks därmed. Den fasta inredningen behandlades och den ursprungliga färgen framskrapades på läktarbarriären. En yta med medeltida kalkmåleri togs fram vid södra väggen intill läktaren. Arbetena utfördes av konservator Rune Hammarling.	UM Kilström s 12
1990	Ytterliga originalfärg framtogs på läktarbarriärens insida. Utfördes av konservator Rune Hammarling.	UM
1995-99	Det medeltida altarskåpet och Madonnaskåpet konserveras av Riksantikvarieämbetet	UM
1998	Södra porten byggs om och förses med en utvändig handikappramp. Ritningar upprättade av Uppfeldt Wallerstedt arkitektkontor AB, Uppsala	UM